

УДК 373/.3/.5 (477)

CULTURAL AND HISTORICAL ASPECTS OF THE THEORETICAL SEARCH FOR A MODERN CONCEPT OF THE SUBJECT «PHYSICAL CULTURE» AT THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ТЕОРЕТИЧНОГО ПОШУКУ МОДЕРНОГО КОНЦЕПТУ ПРЕДМЕТУ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА» В НУШ

Igor Fedь

доктор філософських наук, професор,
E-mail: igorfed39278@gmail.com
ORCID 0000-0001-5575-7025
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Igor Fed

D.Sc. of Philosophy, Professor
E-mail: igorfed39278@gmail.com
ORCID 0000-0001-5575-7025
SHEI «Donbas State Pedagogical University», Ukraine

Kateryna Gordeeva

кандидат пед. наук, доцент,
E-mail: Katrinzzz83@gmail.com
ORCID 0000-0002-2558-8539
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Kateryna Gordeeva

Ph Din Pedagogy, Associate Professor
E-mail: Katrinzzz83@gmail.com
ORCID 0000-0002-2558-8539
SHEI «Donbas State Pedagogical University», Ukraine

ABSTRACT

The analysis of the development of Physical Culture in the Secondary comprehensive School gives an opportunity to imagine that already in ancient times two views on the subject of research were expressed. According to the first (Athenian) one, a person should develop harmoniously, and therefore high results in mental activity should be accompanied by high physical activity. According to another (Spartan), Physical Culture is the main factor in the entire education of schoolchildren. The aforementioned views were transformed during the Middle Ages into a system of preparation for university education and chivalric education. The development of university education and the corresponding training of student youth in the Secondary comprehensive School since the 19th century reveals two main methods of teaching = German gymnastic schools and British play schools. Scientific achievements in the first turn of normal anatomy and physiology prove the unnaturalness of the basic movements of special gymnastic exercises, which can cause more harm than good to the health of children and therefore should be eliminated from the school curriculum and replaced by more natural sports game items. The theoretical works of J. Huizing and others show that the metafunction of human play evolves from initial sports exercises in the Secondary comprehensive School to its manifestation in higher cultural forms of social life. The concept of implementing the state policy of Ukraine in the field of reforming the New Ukrainian School provides for the development of the following main competencies: the ability to solve problems, assess risks and make decisions; the ability to constructively manage emotions; apply emotional intelligence; the ability to cooperate in a team. The mentioned skills can be implemented exclusively in Physical Education classes, using the Athenian model of teaching game sports disciplines of the Anglo-Saxon type with the spread of the

mentioned approaches to other subjects of the school program of a kind of gamification of education.

Key word: *Physical culture, New Ukrainian School, gamification of education*

Актуальність теми. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» НУШ передбачає розвиток двох основних груп компетентностей. До першої відносять: уміння читати і розуміти прочитане; уміння висловлювати думку усно і письмово; критичне мислення; здатність логічно обґрунтовувати позицію; виявляти ініціативу; творити. До другої: уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення; уміння конструктивно керувати емоціями; застосовувати емоційний інтелект; здатність співпрацювати в команді (Концепція НУШ, 2016). У подібному контексті актуалізуються теоретичні та практичні пошуки місця та значення окремих предметів освітньої програми (ОП) загальноосвітньої школи (ЗОШ) серед яких чинне місце займає «Фізична культура» (ФК). Сьогоднішня дискусія щодо названого предмету ґрунтується навколо двох радикальних концептів. Згідно першому, у НУШ ставиться першочергова вимога до комфортного навчання та партнерства між вчителями, вихованцями та батьками і тому предмет ФК має бути у перспективі замінений на інші види фізичної та рухової активності, наприклад, «Хореографію». Згідно другого, розвиток особистості повинен бути гармонійним і тому предмет ФК має бути змістоутворюючим для усієї ОП ЗОШ для підвищення якості активного життя людини. Звертаємо увагу на те, що названі концепти прямо пов'язані із вимогами Кабміну України № 988-р від 14 грудня 2016 р. щодо компетентностей НУШ. Дійсно, якщо головне для учня «уміння читати і розуміти прочитане» ФК може йому навіть заважати зосередитись на основному предметі, але якщо головним ми вважаємо компетенцію «оцінювати ризики та приймати рішення» тоді ФК допоможе учням гідно зустріти будь-які складнощі дорослого життя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретично обидва принципово можливих названих концепти були сформовані у часи Античного Світу, і розумілись як Афіїнська та Спартанська моделі виховання учнівської молоді. Афіїнська модель передбачала виховання гармонійно розвинутої особистості, яка була спроможна артикулювати та довести своє судження не тільки вправним виступом, але і вправним рухом. «Він не вмів не читати не плавати» з презирством говорили афіняни про неосвічену людину. Спартанська модель на перше місце ставила саме фізичний розвиток особистості шляхом постійного фізичного удосконалення, при цьому навіть писемність вважалась надмірною для повноцінного життя громадянина полісу. Звичайно, грубим спрощенням буде уявлення про названі моделі навчання учнівської молоді Античного Світу як взаємовиключні протилежності. Практично усі античні філософи Афін у дитинстві пройшли ґрунтовний фізичний вишкіл і потім професійно займались не тільки фізичною культурою, але і спортом аж до участі та перемоги в Олімпійських іграх. Найбільш відомий приклад, згідно біографії складеної Олімпіодором молодшим *Ὀλυμπιόδωρος ὁ Νεώτερος*, олімпійський чемпіон в панкратіоні *Платон* (Πλάτων) (*Широкий*). Інші біографи, починаючи з *Діогена Лаєртія* (Διογένης Λαέρτιος) наголошують, що справжнє ім'я славетного філософа *Аристокл* (Ἀριστοκλῆς «найвеличніша слава»), але в історії він

відомий під прізвиськом, яким його нагородив його вчитель гімнастики *Арістон з Аргоса* за міцну статуру та кремезність (від грецького «πλάτύς» широта). Одночасно, представники Спартанської моделі виховання зовсім не були грубими солдафонами. Загальновідома їх *лаконічна мова*, здатна одним висловом буквально знищити супротивника. Наприклад, легендарна «крилата» фраза *Леоніда I* у відповідь на вимогу перського царя скласти зброю перед битвою при Фермопільському проході: (Μολὼν λαβέ) (*Спробуй прийти та взяти (нашу зброю)*). Цей вислів відомий також у іспанському (*Ven y tómatelo*) та англійському (*Come and take it*) варіантах, при цьому останній є гаслом Центрального командування спеціальними операціями США до сьогодні. У добу Середньовіччя Афінська модель дала основу класичному університету, як легітимному спадкоємцю *Платонівської Академії*, а Спартанська шляхетним мистецтвам *Лицарського Виховання*. Спартанська система виховання учнівської молоді та пов'язана із нею система лицарського виховання слабо вплинула на сучасну систему шкільної освіти, оскільки була заснована на принципах емпіричного індивідуального навчання, і тому лишається за межами нашого аналізу.

Формулювання цілей (мета) статті, постановка завдання. Автори вважають головним завданням дослідження, проведення історичної розвідки про розвиток ідей виховання учнівської молоді засобами ФК від античності до сьогодення та вибір на цій основі найбільш доцільного концепту розвитку предмету ФК у НУШ.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Першим науковим дослідженням педагогічних ідей виховання учнівської молоді засобами ФК можна вважати творчий доробок *Я. Коменського*, який у «*Великій дидактиці*» поряд з питаннями розумового і морального виховання багато уваги приділяв фізичному вихованню дітей (Needham, 2015). Подальший розвиток ідей *Я. Коменського* щодо предмету ФК у ОП ЗОШ гальмувався слабким уявленням тогочасної науки про матеріальний субстрат усілякого активного руху людини, будову м'язів організму та принципи їх функціонування та розвитку. Тільки дослідження *І. Сеченова* та його попередників теоретично осмислили науковий шлях до пізнання загальних закономірностей фізіологічного функціонування людського організму як складноутвореної саморегулюючої системи, при цьому практична фахова людська діяльність може розумітись як поєднання загальних та спеціальних рухів людського тіла, а тренування на заняттях ФК до повторення основних рухів суспільнокорисних для життя індивідуума. Відповідно, фізичні вправи на шкільних уроках теоретично можуть впливати не тільки на окремі групи власне м'язів, але і на функціонування внутрішніх органів учня та його психологічний стан.

На подібних фізіологічних та анатомічних принципах засновані первинні «наукові» гімнастичні школи німецького типу. Перша подібна середня школа, яка вивела емпіричне мистецтво викладання спортивних дисциплін на уроках у окрему галузь знань, була відкрита засновником філантропізму *І. Базедовим* у Дессау та складалась з класичних вправ Античної Греції та вправ на гімнастичних снарядах (поперечині, кільцях, брусах, коні тощо). Принциповою відмінністю новітньої рухової активності на уроках ФК в СШ було широке

використання гімнастичних снарядів. В Античні часи рухи вивчали спочатку індивідуально, потім у парних вправах, у Новий Час було вирішено, що партнер повинен був замінений на «машину», яка може більш точно дозувати навантаження та уникати травм. Найбільш радикально подібні ідеї були реалізовані пізніше *Г. Цандером* у механотерапії, що були практичним втіленням теоретичних праць *П. Лінга*, який довів, що систематична рухова активність м'язової системи людини має не тільки оздоровчу, але і лікувальну дію (Singleton, 2015).

Прихильники *І. Базедова – Штуве, Кампе, Зальцман* та інші в своїх теоретичних працях та практичній діяльності розробили основи філантропістської педагогіки, однією з характерних рис якої було гармонійне поєднання розумового і фізичного розвитку дитини. За таким зразком існували й інші навчальні заклади, наприклад, школа *Х. Зальцмана (Schnepfenthal Salzmann School)* у Шнепфенталі (<http://www.salzmannschule.de>). Завершив створення системи німецької гімнастики *Ф. Ян*, розробивши систему «*Турнкунст*» – мистецтво спритності «*Deutsche Turnkunst*» (1816), у якій атлетів називали *турнерами*. У 1820-1842 турнерські товариства були адміністративно заборонені німецькими урядами за активну участь у революційних подіях і як свідчить *М. Торопов* вже ніколи не повернулись до провідних позицій у світовому спортивному руху.

Одночасно, спеціалісти в області ФК, всебічно вивчивши прямий вплив гімнастичних систем і спортивної діяльності на формування організму людини та здорового способу життя (*Г. Демені* та інші) зауважили, що «система рухів» в найбільш поширених на той час у Європі німецькій і шведській гімнастках не узгоджується із виявленими нормальною фізіологією та анатомією закономірностями будови людського тіла. У названих системах багато *неприродних рухових елементів*, отже результати їх впливів на організм не були фізіологічними і приводили до шкоди здоров'ю дитини. З іншого боку, розвиток вікової психології приводить до психологічного напрямку ФК. Першовідкривачем згаданого напрямку був *Г. Раціне*, який, вивчаючи найбільш прогресивну на той час систему «природних» рухів у гімнастиці, дійшов висновку про визначальне значення для викладання ФК вікових особливостей людини.

Незважаючи на потужний потенціал творчо переробленої європейськими педагогами античної спадщини гімнастики домінуюче уявлення у Новий Час про середню школу як підготовку учнівської молоді до навчання в університеті зробило сам предмет ФК факультативним, оскільки на вступних випробуваннях у пошукачів вимагалось орієнтуватись у науках про Слово (Граматику, Риторика та Логіку), науках про Число (Арифметика, Геометрія, Астрономія та Музика) класичних мовах (Латина, Грецька), але ніяк у фізичній досконалості. Подібне нехтування предметом ФК привело до жахливих наслідків, на що звертає увагу ректор Регбійського коледжу *Т. Арнольд*. На початку роботи, він занотував у щоденнику «Коледжі, у яких формується завтрашнє покоління, занурені в гущавину моральної зарази... Моральне падіння *фізично слабкої* більшості супроводжує зніженість і *тілесний занепад*... крім власної зачіски, вони нічим більше не цікавляться...» (Stanley, 2012). Одночасно, *Т. Арнольд* звертає увагу викладачів, що студенти, які досягли успіхів в командних спортивних іграх (крикет та інші) є кращими у навчанні та подальшій фаховій діяльності.

Конкуруючи команди, як мікросоціуми у внутрішніх та зовнішніх відносинах у навчанні та житті тримаються моральних принципів «чесної гри», що затвердилися серед них на базі спортивних правил змагань. Так склалася вихідна теза його педагогіки: *за посередництвом фізичних рухів і емоцій, пов'язаних із грою, учнівська молодь здатна формуватися на спортивній площадці й у позитивному смислі, якщо з цим узгодиться також виховна діяльність церкви, школи й інтернату.* За час роботи Арнольда в Регбі склався новий ідеал виховання Британської імперії XIX століття – «християнський джентльмен». Шкільне фізичне виховання в спортивному (ігровому) дусі коледжу Регбі стали зразком для наслідування по всій Англії (*Херроу, Шрусбері, Ітоні, Кембриджі, Лондоні* й інших містах). Таким чином, замість гімнастичних шкіл німецько-скандинавського типу у викладанні ФК учнівській молоді домінуючими стають ігрові школи британського типу.

Англійська система виховання нового часу, внутрішній зміст олімпійської ідеї, більш того, фізкультура університетів і коледжів англосаксонських країн є втіленням у життя фундаментальних педагогічних концепцій *Ч. Кінгслі* та *Т. Арнольда*. Їхнє життя, досягнуті ними результати узагальнив у своїй книзі «Шкільні дні Тома Брауна» *Т. Х'юз* (Hughes, 1857). Теоретичні основи реформи виховання, здійсненої в англійських школах у середині XIX століття, розробив *Ч. Кінгслі*, теоретик християнського соціалізму, для якого звернення німецької гімнастики до античної спадщини крім очевидних позитивів мало принциповий недолік, оскільки європейське суспільство декларувало ідеальні ідеали християнства, а античний полісний звичай – чуттєву культуру поганських культів. Зразком особистості для *Ч. Кінгслі* був ідеалізований образ «юного християнина-атлета», що поряд із широким «світським і духовним» навчанням поглиблено займається також розвитком своїх фізичних здібностей.

Теоретичною основою згаданої педагогіки гри стали праці *Й. Хейзинга* (Johan Huizinga). Досліджуючи функцію гри від початкових спортивних вправ до її маніфестації у вищих культурних формах суспільного життя, він підкреслює, що названий феномен здебільшого може бути виведеним з його найголовніших аспектів, у яких він виявляється. Гра - це змагання за *що-небудь* або ж представлення *чого-небудь*. Обидві ці функції легко поєднуються таким чином, що гра представляє змагання за *щось* або ж сама стає змаганням, хто краще за інших *щось* представить (Huizinga, 2014). *Й. Гейзинга* також ретельно простежує філологічне вираження поняття «Гри» у різних говірках: грецька: пайдія (*paidia*, гра), агон (*agon*, змагання), специфічне закінчення *-inda* (для слів, що йменують різні дитячі ігри); санскрит: *kridati* (загальний термін), *divyati* («гра в кості»), *lilayati* («гойдатися»), *vilasa* («сяяти», від кореня *las*); китайська: *ван* (дитяча гра), *чжен* (змагання), *сай* (гра для отримання призу); блекфут: *koani* (дитяча гра), *kachtsi* (змагання, дорослі ігри), *amots* (перемога), *skets* (виграш), *apska* (парі); японська: іменник *asobi* і дієслово *asobi* («гра взагалі»), *majime* («серйозність»); арамейська: *la'ab* або *la'at* («сміятися»); арабська: *la'iba* (гра вцілому); латинська: *ludus*, від *ludere* (гра вцілому); в усіх романських мовах воно було витіснене похідним від *jocus* («жарт», гра вцілому); готська: *laikan* (стрибати); німецька: *leich* (верхньонімецька, «жвавий ритмічний рух»), *spil* (середньовісньонімецьке, «гра»), *spel* (грання), *pflegen* (гра); нідерландська: *plegen* (гра), *huwelijk* (вісілля, шлюб); ісландська: *leikr* і *leika* (давньоісландська,

«вільно рухатись»); скандинавські: *leik* (гра вцілому); англійська: *play* (гра вцілому), *game*; у давньоанглійській (англомаксонській) мові – *lacan* і *lac* («гойдатися»), *plega*, *spelian* («представляти когось іншого») (Huizinga, 2014). Тобто, у чверті термінів світових мов, які позначають Гру, вони прямо вказують на спортивні змагання (грецька: агон (*agon*, змагання); китайська: *чжен* (змагання), *сай* (гра для отримання призу)); або рухову активність (санскрит: *lilayati* («гойдатися»); готська: *laikan* (стрибати); німецька: *leich* (верхньонімецька, «жвавий ритмічний рух»); ісландська: *leikr* і *leika* (давньоісландська, «вільно рухатись»); у давньоанглійській (англомаксонській) мові – *lacan* і *lac* («гойдатися»). Про порівняно пізні походження загального поняття Гри свідчить і відсутність спільнокореневого для мовленнєвої групи первинного індоєвропейського слова на означення «Гри».

Вітчизняна наука про фізичне виховання як окрема дисципліна історично заснована на працях *П. Лесгафта*, його вченні про єдність фізичного та духовного розвитку особистості. У такому контексті фізичний рух та спортивна справа буде засобом не тільки фізичного, але і інтелектуального, морального та естетичного розвитку людини. «Потрібно, – писав *П. Лесгафт*, – щоб розумове та фізичне виховання відбувались одночасно, бо у протилежному випадку ми порушуємо адекватний розвиток органів, які лишаються без відповідних вправ». Базуючись на головних положеннях створеної ним функціональній анатомії – про єдність форми та функції, – *Лесгафт* припускав можливість впливати функцією, «визначеною вправою», на розвиток внутрішніх органів людського тіла та усього організму. (Riordan, 2006).

Подібна строкатість різнопланових теорій та практик фізичного виховання молоді відображена у відповідній термінології, яка традиційно базувалася на гімнастичних школах німецько-шведського гарту та ігрових школах англосаксонського типу. Для перших використовувалися терміни «*гімнастика*», «*військова гімнастика*», «*дисциплінарні фізичні вправи*», «*фізичні вправи*» і «*фізичне загартування*» (В Угорщині зустрічався вираз «*штучний рух*», в Україні «*руханка*»). Для другого: «*гра*» і «*шкільна спортивна гра*», «*рекреація*», «*атлетичні вправи*», «*військові вправи*», «*силова школа*» і вже згадуваний вираз «*фізичні вправи*». Е. Буїссон об'єднав під поняттям «*фізичне виховання*» шкільну навчальну гімнастику і ручну працю. Подібний процес у фізичній культурі був частиною більш широкого культурного руху Ренесансу, як повернення до «Золотого віку» античної спадщини, що у спорті завершився відродженням П'єром де Кубертенем (Pierre de Frédy, baron de Coubertin) у 1894 році Олімпійського руху.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Аналіз розвитку ФК у ЗОШ дає можливість уявити, що вже у Античні часи артикулюються два погляди на предмет ФК. Згідно першому (*Афінському*), людина повинна розвиватись гармонійно, і тому високі результати у розумовій діяльності повинні супроводжуватись високою фізичною активністю на заняттях гімнастикою, а потім й іншими видами спорту. Згідно іншому (*Спартанському*), ФК є головним змістоутворюючим фактором виховання учнівської молоді. У добу Середньовіччя згадані погляди трансформуються у систему підготовки до університетської освіти та лицарського виховання. Спартанська модель викладання ФК у ЗОШ практично маргіналізується, так у ХХ ст. вона тимчасово

зберігається, хіба що у нацистських *школах NaPolA* (Nationalpolitische Lehranstalt Націонал-політична академія).

Розвиток університетської освіти та відповідної підготовки учнівської молоді у ЗОШ починаючи з ХІХ ст. виявляє два головних методи викладання ФК у ЗОШ - це *гімнастичні школи* німецько-скандинавського типу та *ігрові школи* англосаксонського типу. Наукові досягнення, у першу чергу, нормальної анатомії та фізіології доводять *неприродність* основних рухів спеціальних гімнастичних вправ, які можуть завдати більше шкоди ніж користі здоров'ю дітей і тому мають бути еліміновані із шкільної програми ФК та замінені на більш природні спортивні ігрові предмети. Теоретичні праці *Й. Хейзинга* та інших показують, що метафункція *гри* людини еволюціонує від початкових спортивних вправ у ЗОШ, до її маніфестації у вищих культурних формах суспільного життя.

Концепція реалізації державної політики України у сфері реформування НУШ передбачає розвиток наступних головних компетентностей: уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення; уміння конструктивно керувати емоціями; застосовувати емоційний інтелект; здатність співпрацювати в команді. Згадані вміння можна реалізувати виключно на заняттях ФК, використовуючи афінську модель викладання ігрових спортивних дисциплін англосаксонського типу із розповсюдженням згаданих підходів на інші предмети шкільної програми своєрідної *геймезації освіти*.

ДЖЕРЕЛА І ЛІТЕРАТУРА

Кабінет Міністрів України. (2016, Грудень 14) Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року (розпорядження № 988-р). URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

Needham, J., (2015). The Teacher of Nations. Cambridge University Press.

Singleton, M. (2015). Preface to the Serbian edition of Yoga Body. Neopress Publishing. URL: <http://www.salzmannschule.de>

Penrhyn Stanley A. (2012). The Life and Correspondence of Thomas Arnold: Late Head Master of Rugby School, and Regius Professor of Modern History in the University of Oxford. Cambridge University Press.

Hughes T. (1857) Tom Brown's School Days. Macmillan.

Huizinga J. (2014) Homo Ludens: A Study of the Play-Element in Culture. Martino Fine Books.

Riordan J. (2006, September 6) Pyotr Franzevich Lesgaft (1837-1909) The Founder of Russian Physical Education. Bradford URL: https://web.archive.org/web/20060904060637/http://www.educ.uidaho.edu/center_for_ethics/About%20Us/PSlesgaft.htm

REFERENCES

Kabinet Ministriv Ukrayiny. (2016, Hruden 14) Kontseptsiya realizatsiyi derzhavnoyi polityky u sferi reformuvannya zahal'noyi seredn'oyi osvity "Nova ukrayins'ka shkola" na period do 2029 roku (rozporядzhennya № 988-r). URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> [in Ukrainian].

Needham, J., (2015). The Teacher of Nations. Cambridge University Press

[in Great Britain].

Singleton, M. (2015). Preface to the Serbian edition of Yoga Body. Neopress Publishing. URL: <http://www.salzmanschule.de> [in Serbia].

Penrhyn Stanley A. (2012). The Life and Correspondence of Thomas Arnold: Late Head Master of Rugby School, and Regius Professor of Modern History in the University of Oxford. Cambridge University Press [in Great Britain].

Hughes T. (1857) Tom Brown's School Days. Macmillan.

Huizinga J. (2014) Homo Ludens: A Study of the Play-Element in Culture. Martino Fine Books.

Riordan J. (2006, September 6) Pyotr Franzevich Lesgaft (1837-1909) The Founder of Russian Physical Education. Bradford URL: https://web.archive.org/web/20060904060637/http://www.educ.uidaho.edu/center_for_ethics/About%20Us/PSlesgaft.htm

АНОТАЦІЯ

Аналіз розвитку Фізичної Культури у Загальноосвітній школі дає можливість уявити, що вже у Античні часи артикулюються два протилежних погляди на предмет дослідження. Згідно першому (Афінському), людина повинна розвиватись гармонійно, і тому високі результати у розумовій діяльності повинні супроводжуватись високою фізичною активністю на заняттях гімнастикою, а потім й іншими видами спорту. Згідно іншому (Спартанському), Фізична Культура є головним змістоутворюючим фактором усього виховання учнівської молоді. У добу Середньовіччя згадані погляди трансформуються у систему підготовки до університетської освіти та лицарського виховання. Розвиток університетської освіти та відповідної підготовки учнівської молоді у Загальноосвітній школі починаючи з XIX ст. виявляє два головних метода викладання - це гімнастичні школи німецько-скандинавського типу та ігрові школи англосаксонського типу. Наукові досягнення, у першу чергу, нормальної анатомії та фізіології доводять неприродність основних рухів спеціальних гімнастичних вправ, які можуть завдати більше шкоди ніж користі здоров'ю дітей і тому мають бути еліміновані з шкільної програми та замінені на більш природні спортивні ігрові предмети. Теоретичні праці Й. Хейзинга та інших показують, що метафункція гри людини еволюціонує від початкових спортивних вправ у Загальноосвітній школі до її маніфестації у вищих культурних формах суспільного життя. Концепція реалізації державної політики України у сфері реформування Нової Української Школи передбачає розвиток наступних головних компетентностей: уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення; уміння конструктивно керувати емоціями; застосовувати емоційний інтелект; здатність співпрацювати в команді. Згадані вміння можна реалізувати виключно на заняттях із Фізичної Культури, використовуючи Афінську модель викладання ігрових спортивних дисциплін англосаксонського типу із розповсюдженням згаданих підходів на інші предмети шкільної програми своєрідної геймезації освіти.

Ключові слова: Фізична культура, Нова Українська Школа, геймезації освіти.